

Vastaanottajat:

Ruoveden kunnanjohtaja Toni Leppänen
Ruoveden kunnan sivistysjohtaja Aila Luikku
Ruoveden kunnan sivistyslautakunnan puheenjohtaja Hanna Pynnöniemi
Ruoveden kunnanhallitus
Sasky koulutuskuntayhtymän hallituksen edustaja Markku Simula
Saskyn yleissivistävän koulutuksen johtaja Pekka Simberg
Saskyn pääluottamusmies Arto Anetjärvi
Saskyn kuntayhtymäjohtaja Antti Lahti
Saskyn hallinto- ja talousjohtaja Anja Kakkuri
Sasky Ruoveden lukion opettajat

Asia: Ruoveden lukion kustannukset

Me allekirjoittaneet olemme Ruoveden kunnan asukkaita ja veronmaksajia, nykyisten ja tulevien lukiolaisten vanhempia sekä Ruoveden lukion opettajia. Olemme jo usean vuoden ajan olleet huolissamme lukion kasvavista kustannuksista. Yksi iso osa kustannuksista on Saskyn määrittelemät kulut. Vuonna 2022 nämä vyörytykset ja toimistokulut olivat noin 157 000 euroa. Olemme opettajina käyneet vyörytyskustannuksia läpi useaan kertaan Saskyn yleissivistävän koulutuksen johtajan Pekka Simbergin johdolla, mutta lopputulos on ollut, että niihin lukio ei voi vaikuttaa.

Kun aikoinaan lukio liittyi Saskyyn, niin Saskyn puolelta annettiin ymmärtää, että Ruoveden kunnan lukiokustannukset pysyvät samana tai opiskelijamäärän kasvaessa pienenevät. Kunnan kannatti liittyä kuntayhtymään, koska lupauksissa oli mahdollisuus lukiokustannusten pienentämiseen. Kun Ikaalisten lukio liittyi Saskyyn, myös Ruoveden lukio menetti pienlukiolisän. Pienlukiolisän poistuminen ei ollut Saskyn ja kunnan alkuperäisessä suunnitelmassa. Pienlukiolisän poistuminen ei kuitenkaan aiheutunut millään tavalla Ruoveden kunnan tai Ruoveden lukion toiminnasta, mutta lasku jäi kunnalle. Sasky ei ottanut asiassa vastuuta. Oppivelvollisuuden laajentaminen ja maksuton toinen aste toivat edelleen lisäkuluja. Vaikka nämä lisämenot on maksettu ja takanapäin, tulevaisuus ei Pekka Simbergin mukaan lupaille kustannusten laskua, eikä edes niiden pysymistä samalla tasolla. Osasyynä tähän on Saskyn määrittelemien vyörytysten kasvu.

Samaan aikaan Ruoveden lukion opiskelijamäärä on ollut selvässä kasvussa. Kustannusten nousemisen ja pienlukiolisän poistumisen vuoksi lukiolla on 4 vuoden aikana tehty monenlaista säästötoimea: rehtorikuvio uusittiin ja hallinnon kulut laskivat 35 000 € vuodessa, oppimateriaaleissa säästetään, jo hyväksytystä opetussuunnitelmasta opintojaksoja on poistettu tai niiden kesto lyhennetty, joitakin ryhmiä yhdistellään tai pidetään vuorovuosina, pieniä ryhmiä ei toteuteta, sijaisia ei palkata. Tästä kaikesta huolimatta lukion kustannukset ja samalla kunnan maksama osuus on kasvanut samassa tahdissa opiskelijamäärän kanssa: kuntaosuudet ovat olleet n. 337 000 € (2019), 393 000 € (2020), 425 000 € (2021) ja 516 000 € (2022). Opiskelijamäärät vastaavasti 87, 92, 99 ja 113.

	2019 pienien lukioiden lisä mukana	2022 ei pienien lukioiden lisää	Muutos vuodesta 2019 vuoteen 2022
Ruoveden lukion toimintakulut	1 076 430€	1 167 148 €	+90 718 €
Kuntaosuus	337 418 €	515 830 €	+178 412 €
Valtionosuus	701 055 €	759 719 €	+58 664 €
Kuntaosuus + valtionosuus	1 038 473 €	1 275 549 €	+237 076 €
Opiskelijamäärä	87	113	+26

Yllä olevassa taulukossa verrataan vuotta 2022 vuoteen 2019. Vuonna 2022 Ruoveden lukion valtionosuus oli n. 59 000 € enemmän, kuin vuonna 2019 pienlukiolisän kanssa. Toimintakulut vuonna 2022 olivat 91 000 € suuremmat, kuin vuonna 2019, mutta kuntaosuus yli 178 000 € enemmän kuin vuonna 2019.

Jos pienlukiolisää olisi saatu, vuosien 2020-2022 valtionosuudet olisivat olleet vuosittain noin 120 000 - 150 000 € suurempia.

Ruoveden lukio on tällä hetkellä lähialueensa vetovoimaisin 2. asteen oppilaitos. Ruoveden kunnan toiminta on ollut ratkaisevan tärkeää lukiolle ja nykyinen lukio on vuosikymmenten työn tulos. Tänä vuonna Ruoveden lukiossa on opiskelijoita 30 eri paikkakunnalta, Ivalosta Espooseen ja Eurasta Lappeenrantaan. Pian 25 vuotta täyttävä ratsastuslinja on ollut elinehtomme, jota ei ilman kunnan yhteistyötä olisi. Ruoveden lukion henkilökunta tekee kovasti töitä lukion vetovoimaisuuden eteen.

Tällä hetkellä lukio on lopettamassa eSport- ja urheilulinjoja, selvittämässä mahdollisuutta järjestää opetusta vuorovuosittain tietyissä aineissa sekä aloittamassa etäopetusyhteistyötä muiden lukioiden kanssa. Opetuksesta ei mielestämme enää voi säästää, ilman että se vaikuttaa lukion vetovoimaisuuteen. Tarjottavat ja varsinkin toteutuneet kurssit ovat jo minimissään. Mutta tällä hetkellä näyttää siltä, että opetuksesta tullaan leikkaamaan lisää tulevaisuudessa.

Marraskuun 17. päivä Ruoveden lukiolla vieraili Saskyn tarkastuslautakunta, jossa on 6 jäsentä kuntayhtymän eri kunnista. Lautakunta haastatteli opettajia ja opiskelijoita. Opettajilta he halusivat kuulla epäkohdista ja edellä mainitut taloushuolet nousivat eniten esiin. Kävi ilmi, että muillakin kunnilla (ammattillisen ja yleissivistävän koulutuksen kunnilla) oli samat huolenaiheet ja jopa voimakkaammin esillä kuin meillä: Saskyn laskuttamat kustannukset kasvavat vuosi vuodelta, oppilaitoksissa säästetään kaikesta mahdollisesta ja rahat ovat lopussa Saskyn hyvästä taloudellisesta tilanteesta huolimatta.

Syksyllä meitäkin ihmetytti mediassa esillä olleet Saskyn kiinteistöhankinnat, niiden kalliit remontit, tulevan vuoden miljoonainvestoinnit sekä Saskyn johdon halu hankkia lisää kiinteistöjä Tampereen keskustasta. Useimmille oppilaitoksille ja kunnille näille kiinteistöille ei ole tarvetta. Kysyimme jopa Saskyn johtoryhmältä, miksi opetuksesta pitää säästää, kun samaan aikaan Saskyn talous on vuosia ollut huippukunnossa. Vastaus oli, että Saskyn tulos on pelkästään ammatillisen puolen rahoja, joita ei voi käyttää lukiopuolella. Mutta nämä ammatillisen puolen hankinnat aiheuttavat kuitenkin kuluja myös Ruoveden kunnalle, joka maksaa muun muassa Haapasen huvilan kiinteistöhuolto- ja siivouskuluja. Kunta myös maksaa samoilla perusteilla opiskelijamäärän mukaan vyörytyksiä kuin kaikki muutkin Saskyn kunnat. Kunta maksaa siis osansa Saskyn hallinnosta ym. kuluista. Mielestämme sitä kautta kunnan rahat ovat mukana Saskyn tuloksessa. Vyörytysten kautta Ruoveden kunta maksaa mielestämme sellaisista palveluista, joita lukio ei käytä tai käyttää hyvin vähän. Esimerkiksi usealla oppilaitoksella Saskyssa on oma IT-tukihenkilö, Ruoveden lukiolla ei. Täysipäiväistä IT-tukea lukio ei tarvitse, mutta maksaako kunta sellaisesta?

Kysymyksiä herättävät myös markkinoinnin ja brändiuudistuksen kustannukset, niiden todellinen hyöty Ruoveden lukiolle (teemme paljon omaa markkinointia lähes ilmaiseksi) sekä palkanlaskennan kustannukset, jotka kasvavat koko ajan, vaikka henkilökunnan koko pysyy samana.

Saskyn tarkastuslautakunta jakoi huolemme ja neuvoi selvästi kirjelmöimään kuntaan, jotta tarpeeksi monesta kunnasta ja kaikkia kanavia pitkin Saskyyn päin saadaan sama viesti: Saskyn kustannuksia kunnille on saatava alaspäin ja lähemmäksi todellisia kuluja. Lautakunnan kanssa keskusteluissa tuli myös ilmi, että Saska on vakavaraisempi ja tekee parempaa tulosta kuin yksikään mukana oleva kunta. Lautakunta muistutti, että Saska ja hyvää taloudellista tulosta ei kuitenkaan olisi ilman kuntia, kuntaosuuksia, oppilaitoksia ja niiden opetuksen järjestämiseen tarkoitettuja valtionosuuksia. Lautakunnan mielestä kunnilla on vaikutusmahdollisuus Saskyn toimintaan ja kuntien on otettava voimakkaammin kantaa siihen, mihin opetuksen järjestämiseen tarkoitettua rahaa Sasyssa käytetään. Tarkastuslautakunnan mukaan Sasylla on velvollisuus neuvotella jatkuvasti kuntien kanssa kustannuksista ja kunnat eivät voi olla avoin piikki. Lautakunnan mielestä kuntasopimusten epäkohdat pitää ratkaista neuvotteluissa. Ruoveden lukio ei saa käyttöönsä Saskyn rahaa, vaan rahoitus muodostuu valtionosuudesta, kuntaosuudesta ja mahdollisista hankkeista. Lautakunnan mukaan Ruoveden kunnalla on maksajana oikeus vaikuttaa maksamiinsa kuluihin ja neuvotteluissa Sasylla on velvollisuus löytää molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu.

Me allekirjoittaneet toivomme niin kuntalaisina, vanhempina kuin Saskyn työntekijöinäkin, että Ruoveden kunta ja Saska pyrkisivät neuvotteluissaan huomioimaan sen asian, että säästöjä ei voi tehdä pelkästään opetuksesta, vaan säästöjä olisi kohtuullista hakea myös Saskyn puolelta. Tällä hetkellä lukion kustannusten kasvu näyttää jatkuvan ja ainoa todellinen keino lukiolla on opetuksesta leikkaaminen. Ei ole Saskyn eikä Ruoveden kunnan etu, jos tulevaisuudessa Ruoveden lukiossa joko annetaan Pirkanmaan kalleinta opetusta tai säästötoimien vuoksi lukion vetovoimaisuus rapistuu ja opiskelijamäärä kääntyy laskuun.

Arto Martikainen

Kaisa Aho

Pentti Juntunen